

ПРОТОКОЛ

відкритого обговорення (розгляду зауважень та пропозицій) до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках»

16.10.2020 10⁰⁰

м. Київ

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, вул. Смоленська, 19 кім. 311

Головуючий: Кікоть В. А., заступник начальника управління – начальник відділу комбінованого виробництва електричної та теплової енергії управління генеруючих підприємств Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики.

Присутні від НКРЕКП:

Кікоть В. А., заступник начальника управління – начальник відділу комбінованого виробництва електричної та теплової енергії управління генеруючих підприємств Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики;

Висоцький Р. А., завідувач сектору моніторингу та аналізу генерації управління генеруючих підприємств Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики;

Кічковський М. А., головний спеціаліст відділу комбінованого виробництва електричної та теплової енергії управління генеруючих підприємств Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики.

Присутні від Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України (шляхом застосування технічних засобів, зокрема відео- та аудіозв'язку):

Ленська О. О. – заступник директора Департаменту відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива;

Стрельцова І. М. – заступник начальника відділу альтернативних видів палива Департаменту відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива;

Лагутіна Н. Н. – заступник керівника управління заміщення традиційних видів палива;

Рибенко Л. С. – керівник управління заміщення традиційних видів палива.

Присутні від Державної інспекції енергетичного нагляду України (шляхом застосування технічних засобів, зокрема відео- та аудіозв'язку):

Василенко Н. П. – заступник директора Департаменту – начальника управління координації та методичного забезпечення проведення заходів енергетичного нагляду Департаменту державного нагляду за експлуатацією електричних станцій та мереж.

Присутні від Фонду державного майна України (шляхом застосування технічних засобів, зокрема відео- та аудіозв'язку):

Кудін Д. І. – заступник Голови Фонду.

Міністерство енергетики України (шляхом застосування технічних засобів, зокрема відео- та аудіозв'язку):

Гнатовська В. О. – в. о. генерального директора, керівник експертної групи з питань енергоефективності ПЕК Директорату з питань формування енерго- та ресурсоефективної політики.

Українська енергетична асоціація (шляхом застосування технічних засобів, зокрема відео- та аудіозв'язку):

Шульга О. М. – виконавчий директор УЕА;
Гудаченко А. В. – експерт УЕА.

Присутні від ТОВ фірма «ТехНова» (шляхом застосування технічних засобів, зокрема відео- та аудіозв'язку):

Щербина О. Ю., генеральний директор;
Киричок В. Ф. – заступник начальника виробничо-технічного відділу (з режимів).

Присутні від ПрАТ «ТЕХЕНЕРГО» (шляхом застосування технічних засобів, зокрема відео- та аудіозв'язку):

Флак Ю. В. – головний інженер.

Присутні від ТОВ «ЄВРО-РЕКОНСТРУКЦІЯ» (шляхом застосування технічних засобів, зокрема відео- та аудіозв'язку):

Селіванов В. В., генеральний директор;
Кашуба Н. А. – радник генерального директора.

Присутні від ПАТ «Черкаське хімволокно»:

Біда О. В., заступник директора з економіки.

Присутні від ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ» (шляхом застосування технічних засобів, зокрема відео- та аудіозв'язку):

Щербань А. П. – генеральний директор;
Голишкін А. Ю. – заступник головного інженера з експлуатації.

Присутні від ГО «Центр енергетичної безпеки України» (шляхом застосування технічних засобів, зокрема відео- та аудіозв'язку):

Цибулько А. В. – голова правління Центру енергетичної безпеки України.

Присутні від ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО» (шляхом застосування технічних засобів, зокрема відео- та аудіозв'язку):

Шевченко Ф. М. – в. о. директора.

Присутні від ПрАТ «Харківська ТЕЦ-5» (шляхом застосування технічних засобів, зокрема відео- та аудіозв'язку):

Заяць С. А. – заступник голови правління з комерційних питань.

Присутні від КП ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВРАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» (шляхом застосування технічних засобів, зокрема відео- та аудіозв'язку):

Танащук А. З. – директор департаменту ціноутворення та регуляторної політики.

Порядок денний:

Обговорення та розгляд зауважень та пропозицій до схваленого 22 липня 2020 року проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках».

Слухали:

Кікоть В. А. поінформував присутніх, що відкрите обговорення (розгляд зауважень та пропозицій) до проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках» проводиться на виконання положень Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866.

Проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках» розроблено з метою забезпечення енергетичної безпеки України, підвищення ефективності роботи

виробників теплової та електричної енергії, що здійснюють діяльність на теплоелектроцентралях, стимулювання до виробництва електричної та теплової енергії в найбільш ефективних режимах роботи електростанції, забезпечення споживачів теплової енергії якісними послугами з опалення та гарячого водопостачання.

У зв'язку із переходом, відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», до вільного (ринкового) ціноутворення у сфері електроенергетики з метою стимулювання виробників до ефективного комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, що має відповідати положенням Директиви 2012/27/ЄС, виникла необхідність у вдосконаленні положень Методики.

НКРЕКП був розроблений проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках», що має ознаки регуляторного акта.

Запропоновані проєктом постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках» зміни створюють стимули для виробників електричної та теплової енергії для виробництва продукції в найбільш ефективному режимі, що в свою чергу дозволить знизити витрати на виробництво електричної та теплової енергії.

Висоцький Р. А. доповів, що для всебічного та повного опрацювання порушеного питання НКРЕКП були направлені відповідні листи до директора Секретаріату Енергетичного Співтовариства, Міністерства енергетики України, Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України, Державної інспекції енергетичного нагляду України, Антимонопольного комітету України, низки громадських спілок та асоціацій, що спеціалізуються в галузі енергетики.

На виконання вимог частини четвертої статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та відповідно до пункту 3.3 Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, на офіційному вебсайті НКРЕКП були оприлюднені Узагальнені зауваження і пропозиції до проєкту, що має ознаки регуляторного акта, постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках», які були отримані від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, органів місцевого самоврядування та інших заінтересованих осіб у період з 05.08.2020 до 10.09.2020.

Протягом визначеного періоду надання зауважень і пропозицій до

оприлюдненого на офіційному веб-сайті НКРЕКП в мережі Інтернет проекту, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках» до НКРЕКП надійшли листи із зауваженнями та пропозиціями до проекту постанови від ліцензіатів, центральних органів виконавчої влади України, підприємства з пуску, налагоджування, вдосконалення технології та експлуатації електростанцій ПрАТ «ЛьвівОРГРЕС» громадських організацій, асоціацій.

Тож на відкритому обговоренні (розгляді зауважень та пропозицій) проекту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, пропонується обговорити зауваження та пропозиції, надані до проекту рішення у письмовому та/або електронному вигляді у встановлений строк, що були наведені в таблиці, їх обґрунтування, а також пропозиції НКРЕКП та інших учасників щодо їх можливого врахування.

Ленська О. О. зазначила, що Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України спільно з Міністерством енергетики України опрацювало схвалений проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках» та повідомило НКРЕКП, що на сьогодні у законодавстві України відсутнє визначення поняття «високоєфективна когенерація». Однак, згідно положень Порядку надання тимчасової підтримки для виробників на ТЕЦ «високоєфективна когенерація» – комбіноване виробництво теплової та електричної енергії, яке забезпечує економію первинної енергії порівняно з відокремленим виробництвом теплової та електричної енергії, яка розрахована відповідно до Методики визначення ефективності процесу когенерації, з урахуванням положень Директиви 2012/27/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25 жовтня 2012 р. про енергоефективність, яка змінює Директиви 2009/125/ЄС та 2010/30/EU і скасовує Директиви 2004/8/ЄС та 2006/32/ЄС.

Відповідно до положень законодавства Європейського Союзу державна допомога суб'єктам господарювання, підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання, застосування будь-яких інших стимулів для суб'єктів господарювання дозволяється виключно якщо установки таких виробників відповідають вимогам щодо високоєфективної когенерації.

Звернула особливу увагу, що на думку Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України підхід до розподілу витрат не є механізмом стимулювання до створення високоєфективної когенерації.

Пропонується положення проекту постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних

установках» привести у відповідність до положень чинного законодавства України.

На сьогодні, з метою імплементації Директив 2004/8/ЄС та 2012/27/ЄС Держенергоефективності розроблено проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу» щодо розвитку високоефективної когенерації. Після прийняття цього законопроекту кваліфікованими будуть визнані тільки ті когенераційні установки, які відповідають вимогам до високоефективних когенераційних установок, встановленим у додатку II Директиви 2012/27/ЄС «Методика визначення ефективності процесу когенерації». Визначення «високоефективна кваліфікована когенераційна установка», що запропоноване в проєкті постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках» відрізняється від принципів та положень Директиви 2012/27/ЄС в сфері розвитку високоефективної когенерації.

Таким чином, застосовувати визначення «високоефективна когенераційна установка» до належної імплементації положень Директив 2004/8/ЄС та 2012/27/ЄС в законодавство України є недоцільним.

До участі у відкритому обговоренні (розгляді зауважень та пропозицій) долучився експерт Української енергетичної асоціації **Гудаченко А. В.**, який наголосив, що на сьогодні майже всі виробники, котрі провадять діяльність на теплоелектроцентралях України є не конкурентними на ринку електричної енергії. Існуючі ціни на електричну енергію на ринку електричної енергії заледве дозволяють виробникам покрити паливну складову, не кажучи про витрати умовно-постійного характеру (заробітну плату, амортизаційні відрахування, витрати на проведення ремонтів). Тож потрібно нагально вирішувати це питання. Теплоелектроцентралі виробляють електричну енергію згідно теплового графіка споживання теплової енергії, тож припинити виробництво електричної енергії або істотно знизити електричне навантаження є неможливим.

До участі у відкритому обговоренні (розгляді зауважень та пропозицій) долучився в. о. директора ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО» **Шевченко Ф. М.** який зазначив, що впровадження стимулів щодо збільшення економічності роботи теплоелектроцентралей доцільно застосовувати лише за умови, якщо отримана економія від зменшення використання палива буде залишатися в розпорядженні ліцензіата.

Також **Шевченко Ф. М.** зазначив, що Методикою формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках має бути визначено єдиний метод щодо розподілу всіх витрат, зокрема, доцільно опрацювати питання щодо застосування фізичного (балансового) методу розподілу витрат палива на відпущену

електричну та теплову енергію при їх комбінованому виробництві. На сьогодні виробники не зобов'язані використовувати будь-який конкретний метод розподілу витрат палива на відпущену електричну та теплову енергію при їх комбінованому виробництві (у тому числі фізичний (балансовий)). Лише фізичний (балансовий) метод призводить до вірного розподілу витрат палива та унеможливорює перехресне субсидювання видів ліцензованої діяльності суб'єкта господарювання.

Кікоть В. А. наголосив, що чинними положеннями Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках, що затверджена постановою НКРЕКП від 01 серпня 2017 року № 991, передбачено, що за результатами перевірки додержання ліцензіатом ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної та (або) теплової енергії НКРЕКП може прийняти рішення щодо направлення додатково отриманого доходу за рахунок зменшення витрат на паливо та інших витрат (зменшеного на податок на прибуток) за попередній період у співвідношенні: 50 % як джерело для виконання додаткової інвестиційної програми, що має бути розроблена та схвалена відповідно до Порядку формування інвестиційних програм ліцензіатів з виробництва електричної та теплової енергії на теплоелектроцентралях та когенераційних установках, затвердженого постановою НКРЕКП від 15 жовтня 2015 року № 2585, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 05 листопада 2015 року за № 1367/27812, та 50 % залишається в розпорядженні ліцензіата.

Також **Кікоть В. А.** зауважив, що Міністерством енергетики України було запропоновано створити робочу групу для розробки та затвердження змін до галузевих керівних документів щодо визначення єдиного та актуального методу розподілу витрат при комбінованому виробництві електричної та теплової енергії із залученням фахівців у сфері енергетики.

Тому за результатами сьогоднішнього обговорення доцільним буде звернутися до Міністерства енергетики України з пропозицією розробити галузевий керівний документ, що буде передбачати єдиний порядок розподілу витрат при комбінованому виробництві електричної та теплової енергії.

Гудаченко А. В. зазначив, що декілька основних методів розподілу витрат, зокрема, відповідно до стандартів бухгалтерського обліку може бути обрано будь-яку базу розподілу витрат.

Кікоть В. А. зазначив, що положеннями Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках, що затверджена постановою НКРЕКП від 01 серпня 2017 року № 991, визначено, що при формуванні витрат на відпуск електричної енергії, а також тарифів виробництво теплової енергії на теплоелектроцентралях витрати на придбання палива, його транспортування та (або) розподіл для виробництва електричної та теплової енергії визначаються, виходячи з планованого обсягу відпуску/виробництва

електричної та теплової енергії, відповідно до річного плану виробництва, питомих норм витрат паливно-енергетичних ресурсів, визначених, затверджених та погоджених в установленому порядку та діючих цін (тарифів) на паливно-енергетичні ресурси.

Тобто, чинні положення Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках, що затверджена постановою НКРЕКП від 01 серпня 2017 року № 991, передбачають, що витрати на паливо формуються відповідно до показників пропорційності виробництва продукції (електричної та теплової енергії), а також ефективності використання енергоресурсів для кожного виду виробленої продукції (електричної та теплової енергії).

Всі інші необхідні витрати для здійснення діяльності (крім витрат на паливо) розподіляються між видами виробництва пропорційно витратам умовного палива на виробництво електричної енергії та на виробництво теплової енергії, враховуючи обсяги виробленої енергії.

При цьому, при здійсненні ліцензіатом іншої діяльності, крім виробництва електричної та (або) теплової енергії, адміністративні витрати між видами діяльності розподіляються на підставі документа, що визначає методику розподілу витрат на підприємстві.

Танащук А. З. зазначила, що доцільно нормативно врегулювати питання розподілу всіх витрат, окрім палива, за кількістю одиниці виробленої продукції (електричної та теплової енергії) як бази розподілу.

Кікоть В. А. зауважив, що пропозиції НКРЕКП, котрі передбачали, що для вискоефективних кваліфікованих когенераційних установок, які виробляють електричну енергію виключно за теплофікаційним графіком з коефіцієнтом використання теплоти палива, що складає не менше 70 % для когенераційних установок, які більшою мірою використовують тверде паливо, та не менше 80 % для когенераційних установок, які більшою мірою використовують газоподібне чи рідке паливо, дозволяється застосовувати метод розподілу витрат (крім витрат на паливо) за кількістю відпущеної/виробленої електростанцією енергії (як електричної, так і теплової), приведеної до єдиної одиниці виміру, не були підтриманні більшістю ліцензіатів, а також центральними органами виконавчої влади.

Біда О. В. зазначив, що за друге півріччя 2019 року та перше півріччя 2020 року ПАТ «Черкаське хімволокно» на ринку електричної енергії отримує лише покриття паливною складовою. Підприємство не отримує покриття умовно-постійних витрат від відпуску електричної енергії. Також на території м. Черкаси існує дисбаланс в рівні тарифів на теплову енергію для споживачів. ПАТ «Черкаське хімволокно» має на 25 % нижчий тариф на теплову енергію в порівнянні з іншим теплопостачальником, що провадить діяльність на території м. Черкаси. Підприємство підтримує розподіл всіх витрат, окрім палива, за кількістю одиниці виробленої продукції (електричної та теплової енергії) як бази розподілу.

Заступник Голови Фонду державного майна України **Кудін Д. І.** повідомив, що запропоновані зміни положень Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках, що затверджена постановою НКРЕКП від 01 серпня 2017 року № 991, в частині переходу до застосування фізичного (балансового) методу розподілу витрат дозволить поліпшити фінансовий стан компаній та сприятимуть більш стабільному функціонуванню виробників в умовах нового ринку електричної енергії. Положення стандартів бухгалтерського обліку дозволяють підприємствам відносити витрати постійного характеру не на собівартість виробленої продукції, а на інші операційні витрати, тим самим збалансовувати ціну продукції. Також запропонував вирішити порушені питання в найближчий час.

Кудін Д. І. зазначив, що альтернативного шляху значного зниження собівартості електричної та теплової енергії, окрім як проводити реконструкцію та/або модернізацію існуючих теплоелектроцентралей України, згідно порядку надання тимчасової підтримки, який передбачений Законом України «Про ринок електричної енергії» не існує.

Заяць С. А. зазначив, що для ПрАТ «Харківська ТЕЦ-5» найбільш оптимальним методом розподілу витрат на відпущену електричну і теплову енергію при їх комбінованому виробництві, є метод рівного розподілу економії, який запроваджений у ГКД 34.09.108-98. Також пропонується замінити запропоноване визначення «високоєфективна кваліфікована когенераційна установка» на «кваліфікована когенераційна установка» та ввести розподіл умовно-постійних витрат за к-стю відпущеної енергії для кваліфікованих когенераційних установок, оскільки досягнення річного показника коефіцієнту використання теплоти палива на рівні не нижчому 80 % є практично неможливим.

Головний інженер ПрАТ «ТЕХЕНЕРГО» **Флак Ю. В.** повідомив, що найкращим методом на сьогодні для виробників електричної та теплової енергії на теплоелектроцентралях був би фізичний (балансовий) метод витрат. Для зниження собівартості електричної та теплової енергії виробники електричної та теплової енергії на теплоелектроцентралях мають здійснювати виробництво виключно за теплофікаційним режимом роботи.

Щербань А. П. зазначив, що для ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ» найбільш прийнятним методом розподілу витрат палива на відпущену електричну та теплову енергію при їх комбінованому виробництві є фізичний (балансовий) метод.

На сьогодні висувати вимоги до виробників, що відповідатимуть вимогам високоєфективної когенерації є передчасним. ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ» не зможе досягти показника коефіцієнту використання теплоти палива на рівні не нижчому 80 %.

Селіванов В. В. зазначив, що для ТОВ «ЄВРО-РЕКОНСТРУКЦІЯ» досягнення річного показника коефіцієнту використання теплоти палива на рівні не нижчому 70 % є практично неможливим. Підприємством вжиті всі

можливі заходи щодо оптимізації роботи в умовах вільної конкуренції на ринку електричної енергії. Працювати водогрійними котлами влітку нерентабельно. Показники ефективності роботи водогрійних котлів значно нижчі від ефективності використання парових котлів.

Кашуба Н. А. зазначила, що до впровадження нової моделі ринку електричної енергії всі виробники, що провадили діяльність з виробництва електричної та теплової енергії на теплоелектроцентралях України, були безбитковими. При розробці ГКД 34.09.100-2003 «Витрати палива на відпущену електричну та теплову енергію при їх комбінованому виробництві на теплових електростанціях. Методика визначення» передбачалося, щоб виробники були конкурентними на у сфері теплопостачання та не втрачали теплових навантажень споживачів. Тобто, передбачалося, що питома витрата умовного палива на відпущену теплову (паливна складова тарифу), була нижчою, ніж від водогрійних котлів при спалюванні природного газу. На сьогодні активно обговорюється питання щодо впровадження у сфері теплопостачання локальних ринків теплової енергії. Тому, якщо Міністерством енергетики України буде створена робоча група по розробці єдиного галузевого керівного документу, який би визначав порядок розподілу витрат при комбінованому виробництві електричної та теплової енергії, то обов'язково мають бути розділені питання фізики виробництва теплової енергії у комбінований спосіб та економічна складова цього процесу. Може виникнути ситуація, що виробники електричної та теплової енергії на теплоелектроцентралях не зможуть покривати всі свої витрати за рахунок діяльності на конкурентному ринку електричної енергії та на локальному ринку теплової енергії, що в свою чергу може призвести до їх банкрутства та припинення роботи.

Киричок В. Ф. зазначив, що не всі теплоелектроцентралі мають можливість працювати за теплофікаційним циклом. Вугільні теплоелектроцентралі мають дуже малий запас маневреності, тому зниження електричного навантаження є практично неможливим. На мінімальних електричних навантаженнях відбувається зашлаковування топок котлоагрегатів, що призводить в подальшому до перевитрат палива для розшлаковування котлів.

Василенко Н. П. зазначила, що необхідно узгодити запропонований проектом змін термін «високоєфективна кваліфікована когенераційна установка» із положеннями ЗУ «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу». Також високоєфективна когенерація повинна визначатися обсягом економії енергії, отриманим шляхом комбінованого, а не окремого виробництва теплової або електричної енергії. Тому слід приділяти увагу умовам експлуатації когенераційних установок.

Пропонується при внесенні змін до нормативного акта враховувати технічний стан, обсяги заміни та ремонту вузлів і деталей основного та допоміжного обладнання, накопичення фізичного зносу з метою забезпечення надійної роботи ТЕЦ.

Гудаченко А. В. повідомив про звіт Світового банку за 2003 рік стосовно регулювання діяльності виробництва електричної та теплової енергії на теплоелектроцентралях та здійснив показ слайдів. Також повідомив про основні існуючі методи розподілу витрат, що можуть застосовуватися для розподілу витрат підприємств.

Ленська О. О. повторно наголосила, що державна допомога суб'єктам господарювання, підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання, застосування будь-яких інших стимулів для суб'єктів господарювання дозволяється виключно якщо установки таких виробників відповідають вимогам що висуваються до високоефективної когенерації. Застосувати визначення «високоефективна когенераційна установка» до належної імплементації положень Директив 2004/8/ЄС та 2012/27/ЄС в законодавство України є недоцільним. Підхід до розподілу витрат не є механізмом стимулювання.

Кікоть В. А. наголосив, що на сьогодні чинними положеннями Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках, що затверджена постановою НКРЕКП від 01 серпня 2017 року № 991, передбачається, що ліцензіат має право здійснювати розподіл прямих витрат, а саме – витрат на паливо, за будь-якими основними рівноцінними методами розподілу витрат палива на відпущену електричну та теплову енергію при їх комбінованому виробництві. При цьому, всі інші витрати умовно-постійного характеру розподіляються за аналогічним методом, що застосовується ліцензіатом для розподілу прямих витрат (витрат на паливо).

Кашуба Н. А. зазначила, що зміна існуючого підходу щодо розподілу витрат при комбінованому виробництві електричної та теплової енергії все рівно не допоможе існуючим виробникам, що здійснюють виробництво електричної та теплової енергії на теплоелектроцентралях, бути конкурентними на ринку електричної енергії, а навпаки може призвести до того, що такі виробники будуть неконкурентні в порівнянні з іншими технологіями виробництва теплової енергії (зокрема котельнями). На сьогодні найкращим варіантом буде застосування фізичного (балансового) методу розподілу всіх витрат.

Киричок В. Ф. зазначив, що для уникнення нераціонального використання паливно-енергетичних ресурсів та мінімізації збитків виробниками, що здійснюють господарську діяльність з виробництва електричної та теплової енергії на теплоелектроцентралях, відпуск електричної енергії має відповідати мінімальному електричному навантаженню станції при забезпеченні необхідних обсягів виробництва теплової енергії для потреб споживачів. Також наголосив, що зміна існуючого підходу щодо розподілу витрат при комбінованому виробництві електричної та теплової енергії все рівно не допоможе існуючим виробникам, що здійснюють виробництво електричної та теплової енергії на теплоелектроцентралях, бути конкурентними на ринку електричної енергії.

За результатами відкритого обговорення (розгляду зауважень та пропозицій) вирішили:

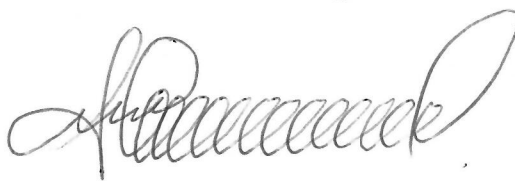
1) зауваження та пропозиції, що були надані ліцензіатами, центральними органами виконавчої влади України, підприємством з пуску, налагоджування, вдосконалення технології та експлуатації електростанцій ПрАТ «ЛЬВІВОРГРЕС», громадськими організаціями, асоціаціями, пропонується врахувати у відповідності до редакції, що запропонована НКРЕКП як попередня позиція у формі таблиці (згідно з формою додатку 2 Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866), котра була оприлюднена на офіційному вебсайті НКРЕКП 07.10.2020.

2) звернутися до Міністерства енергетики України щодо нагальної необхідності розробки єдиного галузевого керівного документу, який би визначав порядок розподілу витрат при комбінованому виробництві електричної та теплової енергії.

Результати відкритого обговорення (розгляду зауважень та пропозицій), наданих до зазначеного проекту постанови, зведено у таблицю узгоджених позицій до проекту регуляторного акта, що додається до Протоколу від 16.10.2020.

Додаток: таблиця узгоджених позицій до проекту регуляторного акта – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках» в 1 екз. на 43 арк.

Головуючий

Кікоть В. А.

Таблиця узгоджених позицій до проекту регуляторного акта – постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках»

Редакція спірної частини проекту рішення/частини проекту рішення	Зауваження та пропозиції	Спосіб врахування або мотиви відхилення зауважень (пропозицій)
<p>1.3. У цій Методиці терміни вживаються у таких значеннях:</p> <p>...</p> <p>високоефективна когенераційна установка – когенераційна установка, яка в установленому законодавством порядку визнана кваліфікованою (отримано свідоцтво про кваліфікацію когенераційної установки) та має коефіцієнт використання теплоти палива, що складає не менше 70 % для когенераційних установок, які більшою мірою використовують тверде паливо, та не менше 80 % для когенераційних установок, які більшою мірою використовують газоподібне чи рідке паливо;</p> <p>...</p>	<p>1.3. У цій Методиці терміни вживаються у таких значеннях:</p> <p>...</p> <p><u>Держенергоефективності України:</u></p> <p>Визначення «високоефективна когенераційна установка» відрізняється від принципів і положень Директиви 2012/27/ЄС в сфері розвитку високоефективної когенерації.</p> <p><u>КП ВО КИЇВАДИ (КМДА) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО», ПрАТ «ХАРКІВСЬКА ТЕЦ-5»:</u></p> <p>Кваліфікована когенераційна установка – когенераційна установка, умови і показники експлуатації якої відповідають вимогам Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного потенціалу» та протягом</p>	<p>Оскільки запропоноване проектом рішення НКРЕКП визначення «високоефективна кваліфікована когенераційна установка» не відповідає принципам і положенням Директиви 2012/27/ЄС в сфері розвитку високоефективної когенерації, а також положенням законодавства України, тому пропонується не вносити запропоновану зміну до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що</p>

попереднього року обсяг відпущеної електричної та теплової енергії по відношенню до енергії основного та додаткового палива становить не менше 42 відсотків та в установленому законодавством порядку визнана кваліфікованою (отримано свідоцтво про кваліфікацію).

Коментарі КП ВО КИЇВРАДИ (КМДА) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО»:

В Директиві 2012/27/ЄС відсутній розподіл когенераційних установок за видами палива.

Показники коефіцієнту використання теплоти палива зазначені в змінах є майже не досяжними показниками для Підприємств, що в свою чергу не дає змоги Підприємствам в подальшому використати запропоновані проектом зміни до Методики.

Коментарі ПрАТ «ХАРКІВСЬКА ТЕЦ-5»:

Переважає більшість когенераційних установок які експлуатуються в Україні, побудована з використанням технологій першої половини минулого століття.

Відповідно до вимог ЗУ «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу», кваліфікація здійснюється за фактичними показниками експлуатації когенераційної установки за попередні 12 місяців.

Враховуючи вищенаведене, досягнення річного показника коефіцієнту використання теплоти палива на рівні не менше 80% для переважної кількості ТЕЦ України є практично неможливим.

Враховуючи фактичний режим роботи ПрАТ

виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках, що затверджена постановою НКРЕКП від 01.08.2017 № 991 (далі – Методика № 991).

За твердженням більшості суб'єктів господарювання досягнення річного показника коефіцієнту використання теплоти палива, що складає не менше 70 % для когенераційних установок, які більшою мірою використовують тверде паливо, та не менше 80 % для когенераційних установок, які більшою мірою використовують газоподібне чи рідке паливо, для переважної кількості ТЕЦ України є

	<p><i>«ХАРКІВСЬКА ТЕЦ-5», за останні 5 років, КВТП станції складав:</i> 2015 рік – 78,7% 2016 рік – 78,7% 2017 рік – 77,3%; 2018 рік – 76,0%; 2019 рік – 72,0%; 7 місяців 2020 року – 61,1%.</p> <p><u>ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»; Українська енергетична асоціація, ТОВ «ЄВРОРЕКОНСТРУКЦІЯ», ПрАТ «ЧЕРКАСЬКЕ ХІМВОЛОКНО»:</u></p> <p>Кваліфікована когенераційна установка - когенераційна установка, умови і показники експлуатації якої відповідають вимогам Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу».</p> <p><i><u>Коментарі ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:</u></i> У зв'язку із відсутністю визначення високоефективна кваліфікована когенераційна установка згідно Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу».</p> <p><i><u>Коментарі Української енергетичної асоціації:</u></i> Згідно роз'яснення Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України станом на сьогодні, у діючим законодавстві не</p>	практично неможливим.
--	---	-----------------------

визначено поняття «високоефективної когенерації», також не визначені критерії та механізми оцінки високоефективності. Згідно того ж роз'яснення термін, запропонований НКРЕКП не відповідає Директиві 2012/27/ЄС.

Згідно Директиви 2012/27/ЄС для визначення ефективності процесу когенерації необхідно використовувати еталонне значення ККД для окремого виробництва теплової та електричної енергії:

Гармонізовані еталонні значення ефективності складаються з матриці значень, диференційованих по відповідних факторах, таких як рік будівництва і види палива, й повинні базуватися на документальному аналізі, де враховано, зокрема, дані експлуатації у реалістичних умовах, структуру паливного балансу та кліматичні умови, а також застосовані технології когенерації.

Еталонні значення ефективності для роздільного виробництва тепла і електроенергії згідно з формулою, наведеною у п. (b), відображають експлуатаційну ефективність роздільного виробництва тепла і електроенергії, котре буде замінено когенерацією.

Еталонні значення ефективності розраховуються за наступними принципами:

1. Для когенераційних установок порівняння з окремим виробництвом електроенергії ґрунтується на тому принципі, що порівнюються однакові категорії палива.

2. Кожна когенераційна установка порівнюється за найкращою наявною та економічно виправданою технологією для роздільного виробництва тепла і електроенергії, що є на ринку в рік будівництва когенераційної установки.

3. Еталонні значення ефективності когенераційних

установок віком старше 10 років фіксуються на рівні еталонних значень для установок віком 10 років.

4. Еталонні значення ефективності для роздільного виробництва тепла і електроенергії відображають кліматичні відмінності між державами-членами.

Натомість згідно ЗУ «Про тепlopостачання» державна політика у сфері тепlopостачання базується на принципах самокупності та пріоритетного розвитку застосування технології комбінованого виробництва теплової та електричної енергії (когенерації) та використання альтернативних джерел енергії, нетрадиційних і поновлювальних джерел енергії.

Згідно ЗУ «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу»:

«кваліфікована когенераційна установка - когенераційна установка, умови і показники експлуатації якої відповідають вимогам цього Закону

Когенераційні установки, які відпускають частину або весь обсяг виробленої електричної енергії споживачам, крім потреб власного споживання, можуть бути визнані як кваліфіковані, якщо як основне паливо використовується традиційне (органічне) паливо, при цьому обсяг відпущеної теплової енергії повинен бути не менше 10 відсотків від загального виробництва електричної і теплової енергії протягом одного року з дня її введення в експлуатацію і протягом кожних наступних 12 місяців; протягом вказаного строку обсяг відпущеної електричної та теплової енергії по відношенню до енергії основного та додаткового палива повинен становити не менше 42 відсотків.

Коментарі ТОВ «СВРОРЕКОНСТРУКЦІЯ»:
Згідно експертного звіту ПрАТ «ТЕХЕНЕРГО» для

ТОВ «ЄВРОРЕКОНСТРУКЦІЯ» ККВП на рівні 70% у режимі когенерації є недосяжним без порушення вимог із забезпечення надійності та безаварійної експлуатації:

- Враховуючи термодинамічні особливості перетворення теплової енергії у механічну, витрати палива на виробництво електричної енергії у 2,5-3 рази вищі ніж при виробництві еквівалентного обсягу теплової енергії. При фіксованому виробництві теплової енергії збільшення генерації електричної енергії призводить до зниження ККВП та навпаки. Оцінка ефективності ТЕЦ виключно по ККВП може призводити до суперечливих висновків, оскільки чим вища генерація теплової енергії, тим більше пари необхідно подавати на турбіну, що призводить до збільшенню генерації електричної енергії та зниженню ККВП. Крім того зниження електричного навантаження призводить до росту ККВП та в той же час знижує економічність роботи турбіни. Сукупний вплив двох факторів залежить від характеристик обладнання, режиму роботи та теплового навантаження;

- На ККВП також впливають технічні обмеження обладнання, особливо котлів для яких існує мінімальне значення навантаження. Для забезпечення мінімально необхідного навантаження може знадобитися більший обсяг пари ніж необхідний для виробництва цільового обсягу теплової енергії, відповідно генерується додаткова електрична енергія.

- Зниження генерації електричної енергії при фіксованому тепловому навантаженні можна досягти за рахунок подачі високопотенційної пари з відборів турбін на бойлери, це призведе до зменшення витрат пари через проточну частину турбіни та відповідної потужності турбіни. Однак це

протиричить законам термодинаміки, згідно яких чим більше низкопотенційна пара відбирається з турбіни на теплофікацію, тим більш економічно працює турбіна.

- Через цінові обмеження на ринку електричної енергії, особливо у нічні години, коли максимально-можлива ціна електричної енергії не покриває собівартість її виробництва, ТЕЦ змушені маневрувати, знижуючи електричне навантаження, що в свою чергу призводить до зниження економічності роботи за рахунок перехідних процесів та відповідному зниженню ККВП.

Фактичний ККВП:

	2015	2016	2017	2018	2019
<i>млн. кВтг</i>	685	757	765	831	734
<i>Тис. Гкал</i>	1 326	1 318	1 212	1 236	1109
<i>ККВП</i>	58%	56%	56%	56%	55,5%

Для досягнення ККВП >70% необхідно знизити генерацію електричної енергії на 30% у порівнянні з 2019 та витрати умовного палива на 16%. Однак при зниженні електричного навантаження без зміни складу обладнання, витрати умовного палива зростають, що підтверджується Макетом розрахунку нормативних витрат умовного палива, розрахованим ГП «ДОНОРГРЕС»:

Зимовий режим:

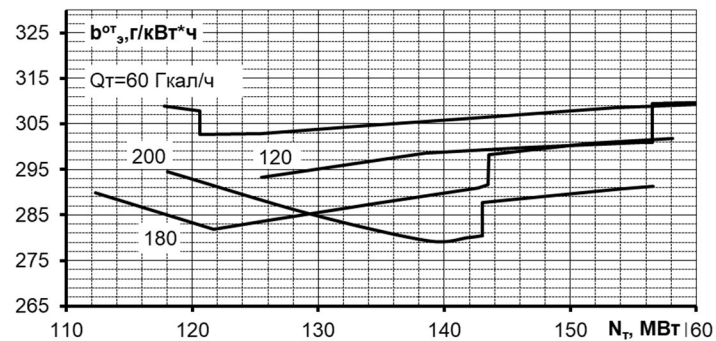

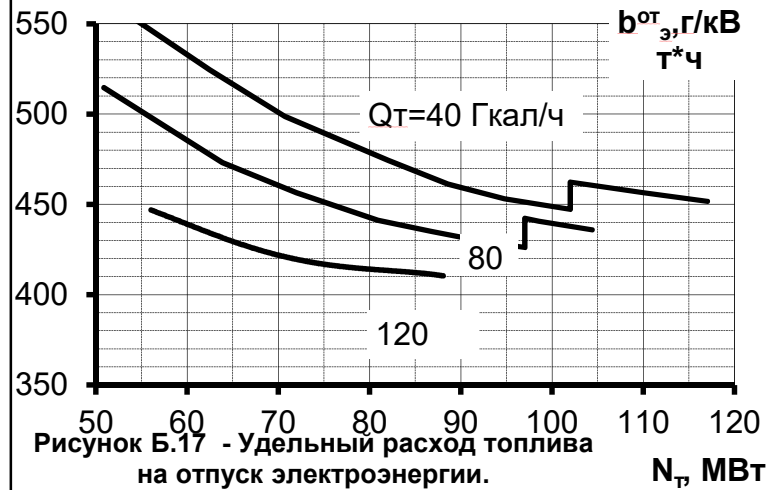
Рисунок Б.1 - Удельный расход топлива на отпуск электроэнергии.
В работе турбины ст.№5+ст.№6+ст.№7 (зимний режим)

Главный инженер ООО "ЕВРО-РЕКОНСТРУКЦИЯ" Дарницкая ТЭЦ
Главный инженер ГП "ДОНОРГРЭС"
И.о.начальника турбинного цеха ГП "ДОНОРГРЭС"

О.С.Стоянов
Н.Г. Середенко
А.В.Фомин

Зниження генерації електричної енергії за рахунок зміни складу обладнання у зимовий період, унеможливорює витримування теплового графіку. У разі зниження електричного навантаження більш ніж на 20%, необхідно переходити до роботи двома турбінами, що в свою чергу призведе до зменшення відпуску теплової енергії з 200 Гкал на годину до 169 Гкал на годину. Таке падіння унеможливорює виконання теплового графіку.

Літній режим:

В работе 2 турбины ст №5+ст №6(7) (ветный)
 Главный инженер ООО "ЕВРО-РЕКОНСТРУКЦИЯ" Дарницкая ТЭЦ
 О.С.Стоянов
 Главный инженер ГП "ДОНОРГРЭС"
 Середенко

Н.Г.

Зниження генерації електричної енергії за рахунок зміни складу обладнання у літній період можливо лише при роботі одним котлом, що не відповідає Правилам технічної експлуатації електричних станцій та мереж, оскільки не забезпечує вимоги до безаварійності та резервування. Єдиний спосіб досягти ККВП 70% - це робота водогріними котлами, або живлення бойлерів від парових котлів через РОУ, однак такий режим роботи не є когенераційним циклом та призводить до зниженню економічності ТЕЦ.

Коментарі ПрАТ «Черкаське хімволокно»:

Згідно експертного звіту ПрАТ «ТЕХЕНЕРГО» для ПрАТ «Черкаське хімволокно» ККВП на рівні 70% у режимі когенерації є недосяжним без порушення вимог із забезпечення надійності та безаварійної експлуатації:

- Враховуючи термодинамічні особливості перетворення теплової енергії у механічну, витрати палива на виробництво електричної енергії у 2,5-3 рази вищі ніж при виробництві еквівалентного обсягу теплової енергії. При фіксованому виробництві теплової енергії збільшення генерації електричної енергії призводить до зниження ККВП та навпаки. Оцінка ефективності ТЕЦ виключно по ККВП може призводити до суперечливих висновків, оскільки чим вища генерація теплової енергії, тим більше пари необхідно подавати на турбіну, що призводить до збільшенню генерації електричної енергії та зниженню ККВП. Крім того зниження електричного навантаження призводить до росту ККВП та в той же час знижує економічність роботи турбіни. Сукупний вплив двох факторів залежить від характеристик обладнання, режиму роботи та теплового навантаження;
- На ККВП також впливають технічні обмеження обладнання, особливо котлів для яких існує мінімальне значення навантаження. Для забезпечення мінімально необхідного навантаження може знадобитися більший обсяг пари ніж необхідний для виробництва цільового обсягу теплової енергії, відповідно генерується додаткова електрична енергія.
- Зниження генерації електричної енергії при фіксованому тепловому навантаженні можна досягти за рахунок подачі високопотенційної пари з відборів турбін на бойлери, це призведе до зменшення витрат пари через проточну частину турбіни та відповідної потужності турбіни. Однак це протирічить законам термодинаміки, згідно яких чим більше

низкопотенційна пара відбирається з турбіни на теплофікацію, тим більш економічно працює турбіна.

- Через цінові обмеження на ринку електричної енергії, особливо у нічні години, коли максимально-можлива ціна електричної енергії не покриває собівартість її виробництва, ТЕЦ змушені маневрувати, знижуючи електричне навантаження, що в свою чергу призводить до зниження економічності роботи за рахунок перехідних процесів та відповідному зниженню ККВП.

Фактичний ККВП:

	2015	2016	2017	2018	2019
<i>млн. кВтг</i>	699,6	707	703	721	660
<i>Тис. Гкал</i>	772	727	748	767	628
<i>ККВП</i>	49%	48%	50%	49%	46%

Для досягнення ККВП >70% необхідно знизити генерацію електричної енергії на 65% у порівнянні з 2019 та витрати умовного палива на 30%.

Такі показники технічно неможливі оскільки не можуть бути реалізовані жодним складом обладнання Черкаської ТЕЦ.

У Додатку 1 наведена таблиця із щомісячним, прогнозним планом виробництва, скоригованим для досягнення максимального значення ККВП. Розрахункові дані показують, що досягнути рівня 70% ККВП без порушення графіку теплового навантаження неможливо.

Згідно ЗУ «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу»:

«кваліфікована когенераційна установка - когенераційна установка, умови і показники

експлуатації якої відповідають вимогам цього Закону
Для установок що використовують традиційне (органічне) паливо, при цьому обсяг відпущеної теплової енергії повинен бути не менше 10 відсотків від загального виробництва електричної і теплової енергії протягом одного року з дня її введення в експлуатацію і протягом кожних наступних 12 місяців; протягом вказаного строку обсяг відпущеної електричної та теплової енергії по відношенню до енергії основного та додаткового палива повинен становити не менше 42 відсотків.

ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ»:

високоефективна кваліфікована когенераційна установка – когенераційна установка, яка в установленому законодавством порядку визнана кваліфікованою (отримано свідоцтво про кваліфікацію когенераційної установки) та має коефіцієнт використання теплоти палива, що складає не менше 70 % для когенераційних установок, які більшою мірою використовують тверде паливо **та когенераційних установок, які більшою мірою використовують газоподібне чи рідке паливо та працюють протягом року**, та не менше 80 % для когенераційних установок, які більшою мірою використовують газоподібне чи рідке паливо **і працюють лише в опалювальний період;**

Коментарі ТОВ «Кременчуцька ТЕЦ»:

Когенераційні установки які працюють виключно в

	<p><i>опалювальний період та когенераційні установки які працюють протягом року знаходяться в нерівних умовах відносно коефіцієнт використання теплоти палива. Установки, які вимушені працювати протягом року для забезпечення парою промислового споживача, в міжопалювальний період коли споживання тепла знижене вимушені працювати в режимі, який відрізняється від теплового режиму. Це приведе зростання питомих витрат палива на теплову та електричну енергію та зниження коефіцієнту використання теплоти палива.</i></p> <p><i>В свою чергу установки які працюють виключно в опалювальний період в період максимального споживання теплової енергії за рахунок знижених питомих витрат на теплову та електричну енергію, отримують значно вищий коефіцієнт використання теплоти палива.</i></p> <p><i>З метою уникнення дискримінації між когенераційними установками котрі працюють протягом року та установками, які працюють виключно в опалювальний період пропонується установки, котрі працюють протягом року рахувати високоефективними при коефіцієнті використання теплоти палива, що складає не менше 70 %.</i></p>	
	<p><u>ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:</u></p> <p>1.5. Формування тарифу та їх структури на відпуск електричної енергії та (або) виробництво теплової енергії здійснюється з урахуванням фізичного (балансового) методу розподілу витрат палива на відпущену електричну та теплову енергію при їх комбінованому виробництві, з урахуванням витрат за кожним видом</p>	<p>У зв'язку із переходом, відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», до вільного (ринкового) ціноутворення у сфері електроенергетики виробники не зобов'язані використовувати будь-</p>

	<p>діяльності, облік яких ведеться ліцензіатом окремо.</p> <p><u>Коментарі ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:</u> У зв'язку із переходом, відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», до вільного (ринкового) ціноутворення у сфері електроенергетики та згідно з пунктом 5.4.2 глави 5.4 «Про внесення змін до Технічної експлуатації електричних станцій і мереж. Правила» наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України № 271 від 21.06.2019 р методологічне визначення основних ТЕП роботи устаткування має базуватись на матеріальних і енергетичних балансах. Порядок визначення фактичних, нормативних основних та допоміжних ТЕП здійснюється згідно з ГКД 34.09.103. В той же час, лише фізичний (балансовий) метод призводить до вірного розподілу витрат палива та унеможливорює перехресне субсидювання видів ліцензованої діяльності суб'єкта господарювання.</p>	<p>який конкретний метод розподілу витрат палива на відпущену електричну та теплову енергію при їх комбінованому виробництві (у тому числі фізичний (балансовий)).</p> <p>Тому пропонується відхилити пропозицію ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО».</p>
<p>1.6. У розрахунках тарифів на відпуск електричної енергії та виробництво теплової енергії витрати (крім витрат на паливо) розподіляються між видами виробництва пропорційно витратам умовного палива на виробництво електричної енергії та на виробництво теплової енергії.</p> <p>Для високоефективних кваліфікованих когенераційних установок, які виробляють електричну енергію виключно за теплофікаційним графіком з коефіцієнтом</p>	<p><u>КП ВО КИЇВАДИ (КМДА) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО»; Українська енергетична асоціація; ПрАТ «ХАРКІВСЬКА ТЕЦ-5»; ТОВ «ЄВРОРЕКОНСТРУКЦІЯ», ПрАТ «ЧЕРКАСЬКЕ ХІМВОЛОКНО»:</u></p> <p>1.6. У розрахунках тарифів на відпуск електричної енергії та виробництво теплової енергії витрати (крім витрат на паливо) розподіляються між видами виробництва пропорційно витратам умовного палива на</p>	<p>У зв'язку із переходом, відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», до вільного (ринкового) ціноутворення у сфері електроенергетики виробники не зобов'язані використовувати будь-який конкретний метод розподілу витрат палива</p>

<p>використання теплоти палива, що складає не менше 70 % для когенераційних установок, які більшою мірою використовують тверде паливо, та не менше 80 % для когенераційних установок, які більшою мірою використовують газоподібне чи рідке паливо, дозволяється застосовувати метод розподілу витрат (крім витрат на паливо) за кількістю відпущеної/виробленої електростанцією енергії (як електричної, так і теплової), приведеної до єдиної одиниці виміру.</p> <p>Якщо за результатами фактичної роботи електростанції фактичний коефіцієнт використання теплоти палива був відмінний від значень, що були визначені при формуванні, розрахунку та встановленні тарифів, тобто для когенераційних установок, які більшою мірою використовували тверде паливо, склав менше 70 %, а для когенераційних установок, які більшою мірою використовували газоподібне чи рідке паливо, склав менше 80 %, НКРЕКП за власної ініціативи може розглянути питання щодо зміни тарифів та їх структури.</p>	<p>виробництво електричної енергії та на виробництво теплової енергії.</p> <p>Для кваліфікованих когенераційних установок, дозволяється застосовувати метод розподілу витрат (крім витрат на паливо) за кількістю відпущеної/виробленої електростанцією енергії (як електричної, так і теплової), приведеної до єдиної одиниці виміру.</p> <p>Кваліфікація когенераційних установок здійснюється згідно Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного потенціалу», центральним органом виконавчої влади у сфері енергозбереження та підтверджується відповідним свідоцтвом.</p> <p>Якщо за результатами фактичної роботи електростанції фактичний коефіцієнт використання теплоти палива був відмінний від значень, що були визначені при формуванні, розрахунку та встановленні тарифів, тобто для когенераційних установок, які більшою мірою використовували тверде паливо, склав менше 70 %, а для когенераційних установок, які більшою мірою використовували газоподібне чи рідке</p>	<p>на відпущену електричну та теплову енергію при їх комбінованому виробництві, тож пропонується відхилити пропозицію ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО».</p> <p>Тому, пропонується залишити пункт 1.6 глави 1 Методики № 991 залишити у чинній редакції та не вносити запропоновані проектом рішення НКРЕКП зміни. Чинні положення Методики № 991 передбачають, що всі витрати на виробництво, як витрати на паливо, так і всі інші умовно-постійні витрати мають бути розподілені між електричною енергією і теплом за єдиним обраним методом розподілу витрат на відпущену електричну та теплову енергію при їх</p>
--	---	--

	<p>наливо, склав менше 80 %, НКРЕКП за власної ініціативи може розглянути питання щодо зміни тарифів та їх структури.</p> <p><u>Коментарі КП ВО КИЇВРАДИ (КМДА) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО»:</u> Не вказано згідно з якою Методикою буде виконуватися НКРЕКП перегляд тарифу та їх структури.</p> <p><u>Коментарі Українська енергетична асоціація:</u> Ключова мета Директиви 2012/27/ЄС – стимулювання до скорочення, економії та ефективного споживання природних ресурсів. При цьому норми Директиви передбачають ряд стимулюючих преференцій для «високоєфективних» виробників:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Гранти, субсидії, державна підтримка - Гарантія передачі та розподілу електроенергії від високоєфективної когенерації; - Надання переваги або гарантованого доступу до енергосистеми електроенергії від високоєфективної когенерації; - Здійснення диспетчерського управління об'єктами генерації електроенергії, надання переваги електроенергії від високоєфективної когенерації, наскільки це дозволяє безпечна експлуатація національної електроенергетичної системи. - Держави-члени можуть вимагати від операторів систем передачі та операторів розподільних систем заохочувати розміщення високоєфективної когенерації поблизу від районів попиту, зменшуючи плату за підключення та користування системами. 	<p>комбінованому виробництві.</p> <p>За твердженням більшості суб'єктів господарювання досягнення річного показника коефіцієнту використання теплоти палива, що складає не менше 70 % для когенераційних установок, які більшою мірою використовують тверде паливо, та не менше 80 % для когенераційних установок, які більшою мірою використовують газоподібне чи рідке паливо, для переважної кількості ТЕЦ України є практично неможливим.</p> <p>Оскільки запропоновані проектом рішення НКРЕКП стимули для виробників не відповідають принципам і</p>
--	--	---

	<p>- Держави-члени забезпечують, щоб національні органи регулювання енергетики заохочували ресурси на стороні попиту, зокрема з регулювання попиту, брати участь у роботі оптових і роздрібних ринків поряд із постачальниками</p> <p>Тобто Директива 2012/27/ЄС передбачає стимулюючі механізми, заохочення та державну підтримку для розвитку та розбудови «високоєфективної» когенерації.</p> <p>Підхід до розподілу витрат не є механізмом стимулювання.</p> <p>Згідно постанови КМУ №324 від 18.04.2018 «Про затвердження Порядку надання тимчасової підтримки виробникам, що здійснюють комбіноване виробництво електричної та теплової енергії на теплоелектроцентралях»:</p> <p>Тимчасова підтримка виробникам для проведення реконструкції та/або модернізації теплоелектроцентралей надається з метою підвищення ефективності комбінованого виробництва електричної та теплової енергії для виконання вимог, які висуваються до високоєфективної когенерації, що передбачає, зокрема, підвищення рівня надійності та ефективності роботи основних фондів (генеруючого та допоміжного обладнання теплоелектроцентралі), виконання екологічних заходів, які спрямовані на зниження негативного впливу забруднюючих речовин на навколишнє природне середовище, забезпечення безперебійного, стабільного та якісного теплопостачання споживачів, виробництва теплової та електричної енергії, економії первинної енергії.</p>	<p>положенням Директиви 2012/27/ЄС в сфері розвитку високоєфективної когенерації, а також положенням законодавства України, тому пропонується не вносити запропоновані зміни до Методики № 991.</p> <p>Пропозиції КП ВО КИЇВРАДИ (КМДА) «КИЇВТЕПЛО-ЕНЕРГО»; Українська енергетична асоціація; ПрАТ «ХАРКІВСЬКА ТЕЦ-5»; ТОВ «ЄВРО-РЕКОНСТРУКЦІЯ», ПрАТ «ЧЕРКАСЬКЕ ХІМВОЛОКНО»; ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ» не відповідають принципам і положенням Директиви 2012/27/ЄС в сфері розвитку високоєфективної</p>
--	---	--

	<p><i>Тобто державна підтримка ТЕЦ була запроваджена згідно ЗУ «Про ринок електричної енергії» з метою підвищення ефективності для виконання вимог Директиви 2012/27/ЄС. На прикладі Калуської ТЕЦ, згідно розпорядження КМУ №188-р від 28.03.2018, загальна кошторисна вартість реконструкції у цінах 2018 року складає 1,4 млрд. грн. та тривалість реконструкції 24 місяці.</i></p> <p><i>Виходячи із того, що «високоєфективність» когенерації є тільки метою, яка може бути досягнута через декілька років, та із суттєвими капітальними інвестиціями, використовувати «високоєфективність» як критерій для розподілу витрат недоречно, та нереалістично.</i></p> <p><i>Норма є однобокою та не відповідає принципам збалансованості, тобто якщо ліцензіат отримує додатковий дохід, то НКРЕКП його вилучить, однак якщо компанія отримує збиток, то НКРЕКП не дасть компенсацію.</i></p> <p><i>З фінансової точки зору такі умови говорять про те, що відповідальність за ризики за ліцензіатом, але премія за ризик відсутня.</i></p> <p><i>При збільшенні обсягу генерації e/e, збільшуються змінні витрати та більший обсяг умовно постійних розподіляється до електричної енергії. За таких умов це виключно відповідальність ліцензіата, жодних додаткових коштів в тарифі на теплову енергію він не отримує.</i></p> <p><i>Якщо Регулятор впевнений, що при ККВП на рівні 70%-80% ліцензіат працює у найбільш ефективному режимі, то збільшення генерації електричної енергії призведе виключно до додаткових витрат та збитків, що є відповідальністю ліцензіата за свою «неефективність».</i></p>	<p>когенерації.</p>
--	---	----------------------------

Натомість якщо Регулятор вважає, що «неефективність» може бути прибутковою, то ціль 70% ККВП не є економічно-ефективною.

Коментарі ТОВ «ЄВРОРЕКОНСТРУКЦІЯ»:

Термін «високоєфективна кваліфікована когенераційна установка» не відповідає чинному законодавству, натомість згідно ЗУ «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу»:

«кваліфікована когенераційна установка - когенераційна установка, умови і показники експлуатації якої відповідають вимогам цього Закону Когенераційні установки, які відпускають частину або весь обсяг виробленої електричної енергії споживачам, крім потреб власного споживання, можуть бути визнані як кваліфіковані, якщо вони відповідають кваліфікаційним показникам однієї з двох таких умов:

1) як основне паливо використовується скидний енергетичний потенціал технологічних процесів; для таких установок виробництво теплової енергії не є обов'язковим.

Якщо застосовується додаткове паливо, то ефективність використання додаткового палива протягом одного року з дня введення в експлуатацію цієї установки і кожних наступних 12 місяців повинна бути не меншою 42 відсотків.

У разі, якщо спалення додаткового палива застосовується для підтримання проектної електричної потужності когенераційної установки при тимчасовому зменшенні теплової потужності скидного енергетичного потенціалу стосовно його значення, прийнятого у технічному проекті когенераційної установки, обсяг витрат додаткового

палива повинен бути узгоджений з центральним органом виконавчої влади у сфері енергозбереження;

2) як основне паливо використовується традиційне (органічне) паливо, при цьому обсяг відпущеної теплової енергії повинен бути не менше 10 відсотків від загального виробництва електричної і теплової енергії протягом одного року з дня її введення в експлуатацію і протягом кожних наступних 12 місяців; протягом вказаного строку обсяг відпущеної електричної та теплової енергії по відношенню до енергії основного та додаткового палива повинен становити не менше 42 відсотків.

Кваліфікацію когенераційних установок здійснює центральний орган виконавчої влади у сфері енергозбереження у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України. Строк дії кваліфікації становить один рік. Кваліфікація когенераційної установки, яка вперше введена в експлуатацію, провадиться за проектними даними та результатами випробувань когенераційної установки на експлуатаційних режимах. Кваліфікація когенераційної установки на кожний наступний рік після спливу строку її попередньої кваліфікації здійснюється за фактичними показниками експлуатації когенераційної установки за попередні 12 місяців.»

Норма не відповідає принципам збалансованості, тобто якщо ліцензіат отримує додатковий дохід, то НКРЕКП його вилучить, однак якщо компанія отримує збиток, то НКРЕКП не дасть компенсацію. Якщо Регулятор наполягає на штрафних санкціях, або перегляді тарифу у бік зменшення в результаті відхилення фактичного графіку роботи від затвердженого, то справедливо передбачити компенсацію недоотриманої тарифної виручки у разі дотримання планового графіка роботи.

Коментарі ТОВ «СВРОРЕКОНСТРУКЦІЯ»:

У діючих нормативно-правових актах НКРЕКП не передбачена жодна компенсація збитків недоотриманої тарифної виручки, що виникла за незалежними від ТЕЦ факторами. З урахуванням цього недоречно переглядати тариф у разі відхилення ліцензіата від плану виробництва та отримання додаткового прибутку. Такий підхід повністю виключає стимулювання до прийняття ефективних управлінських рішень та носить характер виключно «планової економіки» Радянських часів.

ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:

У розрахунках тарифів на відпуск електричної енергії та виробництво теплової енергії витрати (крім витрат на паливо) розподіляються між видами виробництва пропорційно витратам умовного палива на виробництво електричної енергії та на виробництво теплової енергії **згідно фізичного (балансового) методу розподілу витрат палива на відпущену електричну та теплову енергію при їх комбінованому виробництві.**

Коментарі ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:

У зв'язку із переходом, відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», до вільного (ринкового) ціноутворення у сфері електроенергетики та згідно з пунктом 5.4.2 глави 5.4 «Про внесення змін до Технічної експлуатації електричних станцій і мереж. Правила» наказу

Міністерства енергетики та вугільної промисловості України № 271 від 21.06.2019 р методологічне визначення основних ТЕП роботи устаткування має базуватись на матеріальних і енергетичних балансах. Порядок визначення фактичних, нормативних основних та допоміжних ТЕП здійснюється згідно з ГКД 34.09.103. В той же час, лише фізичний (балансовий) метод призводить до вірно розподілу витрат палива та унеможливує перехресне субсидіювання видів ліцензованої діяльності суб'єкта господарювання.

ТОВ «КРЕМЕНЧУЦЬКА ТЕЦ»:

Для високоефективних кваліфікованих когенераційних установок, які виробляють електричну енергію виключно за теплофікаційним графіком з коефіцієнтом використання теплоти палива, що складає не менше 70 % для когенераційних установок, які більшою мірою використовують тверде паливо та когенераційних установок, які **більшою мірою використовують газоподібне чи рідке паливо та працюють протягом року**, та не менше 80 % для когенераційних установок, які більшою мірою використовують газоподібне чи рідке паливо і **працюють лише в опалювальний період**, дозволяється застосовувати метод розподілу витрат (крім витрат на паливо) за кількістю відпущеної/виробленої електростанцією енергії (як електричної, так і теплової), приведеної до єдиної одиниці виміру.

Якщо за результатами фактичної роботи електростанції фактичний коефіцієнт використання теплоти палива був відмінний від значень, що були визначені при формуванні, розрахунку та встановленні тарифів, тобто для когенераційних установок, які більшою мірою використовували тверде паливо та когенераційних установок, які **більшою мірою використовують газоподібне чи рідке паливо та працюють протягом року**, склав менше 70 %, а для когенераційних установок, які більшою мірою використовували газоподібне чи рідке паливо **і працюють лише в опалювальний період**, склав менше 80 %, НКРЕКП за власної ініціативи може розглянути питання щодо зміни тарифів та їх структури.

Коментарі ТОВ «Кременчуцька ТЕЦ»:

Когенераційні установки які працюють виключно в опалювальний період та когенераційні установки які працюють протягом року знаходяться в нерівних умовах відносно коефіцієнт використання теплоти палива. Установки, які вимушені працювати протягом року для забезпечення парою промислового споживача, в міжопалювальний період коли споживання тепла знижене вимушені працювати в режимі, який відрізняється від теплового режиму. Це приводить зростання питомих витрат палива на теплову та електричну енергію та зниження коефіцієнту використання теплоти палива.

В свою чергу установки які працюють виключно в опалювальний період в період максимального

	<p>споживання теплової енергії за рахунок знижених питомих витрат на теплову та електричну енергію, отримують значно вищий коефіцієнт використання теплоти палива.</p> <p>З метою уникнення дискримінації між когенераційними установками котрі працюють протягом року та установками, які працюють виключно в опалювальний період пропонується установкам, котрі працюють протягом року рахувати високоефективними при коефіцієнті використання теплоти палива, що складає не менше 70 %.</p>	
	<p><u>ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:</u></p> <p>2.2. Плановані обсяги виробництва визначаються з урахуванням показників укладених зі споживачами договорів, на підставі міжгалузевих, галузевих та регіональних методик, інших нормативних документів з нормування витрат та втрат ресурсів, у яких враховуються основні особливості технологічних процесів конкретного виробництва, та/або Прогнозного балансу електроенергії Об'єднаної енергетичної системи України.</p> <p><u>Коментарі ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:</u> Із запровадження вільного ринку електричної енергії Прогнозний баланс електроенергії Об'єднаної енергетичної системи України є рекомендаційним. Ліцензіати з виробництва електричної енергії на теплоелектроцентралях, враховуючи гнучкість цін, які формуються на ринку електричної енергії, вимушені оперативно коригувати виробничу програму з метою досягнення конкурентного рівня ціни на</p>	<p>На виконання положень частини четвертої статті 5 Закону України «Про ринок електричної енергії», з метою забезпечення операційної безпеки функціонування об'єднаної енергетичної системи України, наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 26.10.2018 № 539, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 20.11.2018 за № 1312/32764, затверджено Порядок формування прогнозного балансу електричної</p>

	<p><i>електричну енергію. Директивне дотримання Прогнозного балансу електроенергії Об'єднаної енергетичної системи України зменшує конкурентні переваги теплоелектроцентралей на ринку електричної енергії.</i></p>	<p>енергії об'єднаної енергетичної системи України на розрахунковий рік.</p> <p>Формування прогнозного балансу електричної енергії об'єднаної енергетичної системи України на розрахунковий рік здійснюється щороку на постійній основі і є складовим елементом системи прогнозування та планування розвитку об'єднаної енергетичної системи України на короткострокову, середньострокову та довгострокову перспективу, що здійснюють Міненерговугілля та оператор системи передачі для забезпечення вимог Правил про безпеку постачання електричної енергії, затверджених наказом</p>
--	---	--

		<p>Міненерговугілля від 27 серпня 2018 року № 448, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 19 вересня 2018 року за № 1076/32528, та створення передумов для ефективної роботи нового ринку електричної енергії.</p> <p>Пропонується відхилити пропозицію ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО».</p>
	<p><u>ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:</u></p> <p>Доповнити п.2.6 наступним абзацом:</p> <p>Для ліцензіатів, яким тарифи встановлюються вперше, чисельність персоналу розраховується у відповідності до чинних нормативно-правових актів, які встановлюють вимоги до нормативної чисельності промислово-виробничого персоналу теплових електростанцій.</p> <p><i>Коментарі ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:</i> <i>Ліцензіати, які в установленому порядку отримали в управління об'єкт електроенергетики, планують виробничу програму, яка може відрізнитись від виробничої програми попередніх управителів</i></p>	<p>У розрахунках тарифів на виробництво теплової енергії витрати на оплату праці, в першу чергу, визначаються відповідно до Закону України «Про оплату праці» із забезпеченням мінімальної заробітної плати та інших гарантій з оплати праці, передбачених чинним законодавством України. У разі необхідності збільшення чисельності працівників, оплата</p>

	<p>зазначеного об'єкту. Відповідно чисельність планова персоналу такого ліцензіата може відрізнятись від чисельності персоналу попереднього ліцензіата.</p>	<p>праці яких включається до витрат на виробництво електричної та (або) теплової енергії, ліцензіат подає до НКРЕКП для погодження відповідні пояснення та обґрунтування таких змін.</p> <p>Пропонується відхилити пропозицію ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО».</p>
<p>3.3. До складу виробничої собівартості електричної та (або) теплової енергії включаються:</p> <p>1) паливо, а саме:</p> <p>витрати на придбання палива, та його транспортування та (або) розподіл для виробництва електричної та (або) теплової енергії, які визначаються виходячи з планованого обсягу відпуску/виробництва електричної та (або) теплової енергії відповідно до річного плану виробництва, питомих норм витрат паливно-енергетичних ресурсів, визначених, затверджених та погоджених в установленому порядку, діючих/планованих</p>	<p><u>КП ВО КИЇВРАДИ (КМДА) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО»; Українська енергетична асоціація; ТОВ «ЄВРОРЕКОНСТРУКЦІЯ», ПрАТ «ЧЕРКАСЬКЕ ХІМВОЛОКНО»;</u></p> <p>3.3. До складу виробничої собівартості електричної та (або) теплової енергії включаються:</p> <p>1) паливо, а саме:</p> <p>витрати на придбання палива, та його транспортування та (або) розподіл для виробництва електричної та (або) теплової енергії, які визначаються виходячи з</p>	<p>Пропозиції КП ВО КИЇВРАДИ (КМДА) «КИЇВТЕПЛО-ЕНЕРГО»; Українська енергетична асоціація; ТОВ «ЄВРО-РЕКОНСТРУКЦІЯ», ПрАТ «ЧЕРКАСЬКЕ ХІМВОЛОКНО» суперечать принципам і положенням Директиви 2012/27/ЄС в сфері розвитку високоефективної когенерації, тож не</p>

<p>цін (тарифів) на паливно-енергетичні ресурси та послуги (витрати) з їх транспортування та (або) розподілу, тобто з урахуванням усіх планованих логістичних ланцюгів транспортування та (або) розподілу паливно-енергетичних ресурсів, калорійних еквівалентів, обсягу енергії природного газу, визначених умовами договору, сертифікатами постачальників чи даними базового періоду.</p> <p>Виробники, що здійснюють діяльність на теплоелектроцентралях, надають розроблені (переглянуті) нормативні енергетичні характеристики устаткування електростанції, у тому числі графіки вихідно-нормативних питомих витрат палива, макет розрахунку нормативних питомих витрат і економії палива на відпущену електричну і теплову енергію, а також висновки про проведену кваліфікованими організаціями в галузі енергетики експертизу здійснених розрахунків питомих витрат умовного палива енергетичного об'єкту (електростанції).</p> <p>...</p> <p>Вартість транспортування та (або) розподілу природного газу територією України враховується НКРЕКП згідно зі встановленими</p>	<p>планованого обсягу відпуску/виробництва електричної та (або) теплової енергії відповідно до річного плану виробництва, питомих норм витрат паливно-енергетичних ресурсів, визначених, затверджених та погоджених в установленому порядку, діючих/планованих цін (тарифів) на паливно-енергетичні ресурси та послуги (витрати) з їх транспортування та (або) розподілу, тобто з урахуванням усіх планованих логістичних ланцюгів транспортування та (або) розподілу паливно-енергетичних ресурсів, калорійних еквівалентів, обсягу енергії природного газу, визначених умовами договору, сертифікатами постачальників чи даними базового періоду.</p> <p>Кваліфіковані виробники, що здійснюють діяльність на теплоелектроцентралях, надають відповідне свідоцтво центрального органу виконавчої влади у сфері енергозбереження у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, згідно ЗУ «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу».</p> <p><i>Коментарі Українська енергетична асоціація, ТОВ «ЄВРОРЕКОНСТРУКЦІЯ», ПрАТ «Черкаське хімволокно»:</i> Згідно ЗУ «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу».</p>	<p>можуть бути прийняті.</p>
--	---	-------------------------------------

тарифами на послуги з транспортування та ~~(або) розподілу~~ природного газу.

...

2) виробничі послуги, а саме:

вартість послуг сторонніх організацій, ремонтних підрозділів та інших допоміжних виробництв з ремонту будівель, споруд, устаткування та транспортних засобів;

вартість транспортних послуг;

оплата послуг централізованого водопостачання та водовідведення;

оплата робіт спеціалізованих пусконаладжувальних організацій та інших організацій, які виконують роботи з удосконалення технології та організації виробництва, а також роботи, пов'язані з перевіркою готовності до введення в дію (пуску) шляхом комплексних випробувань (під навантаженням) устаткування, блоків, окремих агрегатів, підстанцій, ліній електропередачі, теплопередачі, а також тих об'єктів, що вводяться в дію після розширення та реконструкції;

вартість робіт з вивчення можливостей подальшої експлуатації металоконструкцій,

ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:

~~Виробники, що здійснюють діяльність на теплоелектроцентралях, надають розроблені (переглянуті) нормативні енергетичні характеристики устаткування електростанції, у тому числі графіки вихідно-нормативних питомих витрат налива, макет розрахунку нормативних питомих витрат і економії налива на віднесену електричну і теплову енергію, а також висновки про проведену кваліфікованими організаціями в галузі енергетики експертизу здійснених розрахунків питомих витрат умовного налива енергетичного об'єкту (електростанції).~~

Коментарі ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:

У зв'язку з відсутністю в діючих нормативно-правових актах визначення «кваліфікована організація в галузі енергетики».

Пропонується відхилити пропозицію ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО» як таку, що належним чином не обґрунтована.

<p>кранів, іншого устаткування та споруд, обстеження стану фундаментів будівель, споруд, обладнання і видачі рекомендацій щодо їх подальшого використання;</p> <p>витрати на проведення аналізів і досліджень з метою визначення якості використовуваного палива, матеріалів, води, конденсату, кабелів та іншого устаткування;</p> <p>оплата послуг з очищення стічних вод;</p> <p>оплата послуг з утилізації екологічно небезпечних відходів;</p> <p>вартість послуг з метрологічної атестації та повірки приладів;</p> <p>вартість інших послуг виробничого характеру;</p> <p>оплата послуг розподілу природного газу;</p>		
<p>4.1. Для встановлення тарифів на відпуск електричної енергії та (або) виробництво теплової енергії ліцензіат подає:</p> <p>1) заяву за встановленою формою (додаток 1 до цієї Методики);</p> <p>2) розрахунок тарифів на відпуск електричної енергії та (або) виробництво теплової енергії</p>		

(додаток 2 до цієї Методики);

3) пояснювальну записку з детальною інформацією про ліцензіата (встановлена потужність, характеристики обладнання, зміни, що відбулись після останнього перегляду тарифу, форма власності підприємства та інше);

4) затвержені та погоджені в установленому порядку загальновиробничі норми питомих витрат палива, електричної та теплової енергії, а також розрахунки, що надавались для погодження цих загальновиробничих норм питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів;

5) розрахунок палива на планований період (у фізичних та грошових одиницях виміру) (додаток 3 до цієї Методики);

6) ліцензіати, які використовують декілька видів палива, надають підтверджуючі матеріали щодо структури використання палива;

7) довідку про чисельність та оплату праці персоналу ліцензіата, задіяного у виробництві електричної та (або) теплової енергії;

8) діючий штатний розпис підприємства на

базовий період з інформацією по динаміці чисельності персоналу за категоріями за останні 3 роки;

9) довідку про балансову вартість основних фондів з розбивкою за групами (очікувану) станом на початок року планованого періоду;

10) розшифровки статей витрат виробничої собівартості, адміністративних витрат та інших операційних витрат (додаток 4 до цієї Методики);

11) перелік заходів та витрат на їх реалізацію, передбачених у планованому періоді (додаток 5 до цієї Методики), які виконуються за рахунок витрат на ремонтні роботи (послуги сторонніх організацій з ремонту у статті «виробничі послуги», придбання матеріалів і комплектуючих виробів та запасних частин, які використовуються для ремонту у статті «сировина та допоміжні матеріали»), амортизації (витрати на ремонт за рахунок статті «амортизаційні відрахування»), планованого прибутку та інших джерел фінансування. **Ліцензіат надає пояснювальну записку з детальною інформацією щодо необхідності виконання запланованих заходів, які передбачається виконати у планованому періоді.** Плановані витрати на ремонтні роботи повинні бути підтверджені

Пропонується

<p>державними, галузевими нормативами витрат ресурсів, кошторисами, дефектними актами, актами обстеження, висновками експертних комісій та спеціалізованих організацій, комерційними пропозиціями, прайсами, графіками ремонтів, наказами підприємства, відповідними договорами (за наявності) тощо;</p> <p>12) напрямки використання прибутку;</p> <p>13) копії форми відомчої статистичної звітності № 3-ТЕХ-ТЕС, затвердженої наказом Міністерства енергетики України від 14 жовтня 1999 року № 289, за попередній та базовий період.та базовий період.</p>	<p><u>ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:</u></p> <p>13) копії форми відомчої статистичної звітності № 3-ТЕХ-ТЕС, затвердженої наказом Міністерства енергетики України від 14 жовтня 1999 року № 289, за попередній та базовий період.та базовий період.</p> <p><i>Коментарі ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:</i> <i>У зв'язку з наказом Міністерства палива та енергетики України № 352 від 01.07.2008 року згідно з яким наказ Міністерства енергетики України від 14.10.1999 року № 289 втратив чинність.</i></p>	<p>відхилити пропозицію ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО».</p> <p>Наказ Міністерства палива та енергетики України від 01.07.2008 № 352 «Про затвердження Переліку форм звітності Міністерства палива та енергетики України» визнає таким, що втратив чинність, наказ Міністерства енергетики України від 14.10.99 № 289 «Про затвердження переліку форм відомчої статистичної звітності» в частині форм звітності №№ 35-енерго, 36-енерго, 38-енерго, 39-енерго, 40-енерго, 41-енерго, 49-енерго та 50-енерго.</p>
<p>4.2. Інформація про фактичне виконання ремонтних робіт (додаток 6 до цієї Методики) надається до НКРЕКП щоквартально нарастаючим підсумком та за підсумками року відповідно до додатка 5 «Інформація про фактичне виконання заходів ремонтних</p>		<p>Пропонується прийняти запропоновані зміни.</p>

<p>робіт та заходів (робіт) з реконструкції та/або модернізації ТЕЦ (у разі прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про тимчасову підтримку)» до форми звітності № 4-НКРЕКП-виробництво електричної та теплової енергії (квартальна) «Звіт про фінансові результати та виконання структури тарифів (цін) за видами діяльності», затвердженої постановою НКРЕКП від 28 лютого 2019 року № 282».</p>		
	<p><u>ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:</u></p> <p>4.7. Рішення щодо встановлення (зміни) тарифів, їх структури та окремих її складових приймається НКРЕКП на засіданнях, що проводяться у формі відкритих слухань, із дотриманням вимог Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».</p> <p>За результатами перевірки додержання ліцензіатом ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва електричної та (або) теплової енергії НКРЕКП може прийняти рішення щодо направлення додатково отриманого доходу за рахунок зменшення витрат (крім витрат на паливо), та інших витрат (зменшеного на податок на прибуток) за попередній період у</p>	<p>Пропонується відхилити пропозицію ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО», оскільки відповідно до положень Методики 991 не може вважатись зменшенням витрат на паливо відхилення від структури використання палива (у разі використання декількох видів палива при виробництві електричної та теплової енергії), що була врахована при встановленні тарифів на відпуск електричної та (або) виробництво теплової енергії.</p>

	<p>співвідношенні: 50 % як джерело для виконання додаткової інвестиційної програми, що має бути розроблена та схвалена відповідно до Порядку формування інвестиційних програм, та 50 % залишається в розпорядженні ліцензіата</p> <p>...</p> <p>За результатами аналізу господарської діяльності у період регулювання (поточний період, на який здійснено встановлення тарифів) НКРЕКП може ініціювати зміну тарифів на відпуск електричної та (або) виробництво теплової енергії у зв'язку з додатково отриманим доходом за рахунок зменшення витрат (крім витрат на паливо), зміною обсягів відпуску електричної та (або) виробництва теплової енергії, зміною структури запланованих витрат установлених тарифів на відпуск електричної та (або) виробництво теплової енергії чи інших факторів.</p> <p><i>Коментарі ТОВ «НАФТОГАЗ ТЕПЛО»:</i> <i>Наказ Державного комітету України з енергозбереження №112 від 22.10.2002р. «Про затвердження Основних положень з нормування питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів у суспільному виробництві</i> <i>П.1.3. Нормування питомих витрат ПЕР не передбачає втручання держави у господарську діяльність підприємств, пов'язану з обмеженням</i></p>	<p>Ліцензіат зобов'язаний неухильно дотримуватись структури використання палива (у разі використання декількох видів палива при виробництві електричної та теплової енергії), що була врахована при встановленні тарифів на відпуск електричної та (або) виробництво теплової енергії.</p>
--	--	--

	<p><i>обсягів споживання ПЕР або обсягів виробленої продукції. Основними важелями застосування цього механізму є матеріальне заохочення економії ПЕР та фінансова відповідальність за їх нераціональне використання.</i></p> <p><i>Таким чином, вважаємо, що додатково отриманий дохід за рахунок зменшення витрат на паливо має залишатися у розпорядженні суб'єкта господарювання.</i></p>											
<p>Додаток 4 до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках:</p> <p>«</p> <p style="text-align: center;">РОЗШИФРОВКИ статей витрат виробничої собівартості, адміністративних витрат та інших операційних витрат</p> <table border="1" data-bbox="152 1038 918 1407"> <thead> <tr> <th data-bbox="152 1038 423 1302">Найменування показників</th> <th data-bbox="423 1038 557 1302">Попередній період (факт, що передують базовому періоду), тис. грн</th> <th data-bbox="557 1038 665 1302">План НКРЕКП на базовий період, тис. грн</th> <th data-bbox="665 1038 777 1302">Очікувані дані за базовий період, тис. грн</th> <th data-bbox="777 1038 918 1302">Плановані дані за період, тис. грн</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="152 1302 423 1407">Виробнича собівартість, у т. ч.:</td> <td data-bbox="423 1302 557 1407"></td> <td data-bbox="557 1302 665 1407"></td> <td data-bbox="665 1302 777 1407"></td> <td data-bbox="777 1302 918 1407"></td> </tr> </tbody> </table>	Найменування показників	Попередній період (факт, що передують базовому періоду), тис. грн	План НКРЕКП на базовий період, тис. грн	Очікувані дані за базовий період, тис. грн	Плановані дані за період, тис. грн	Виробнича собівартість, у т. ч.:						<p>Пропонується прийняти запропоновані зміни.</p>
Найменування показників	Попередній період (факт, що передують базовому періоду), тис. грн	План НКРЕКП на базовий період, тис. грн	Очікувані дані за базовий період, тис. грн	Плановані дані за період, тис. грн								
Виробнича собівартість, у т. ч.:												

виробничі послуги						
вартість послуг сторонніх організацій, ремонтних підрозділів та інших допоміжних виробництв з ремонту будівель, споруд, устаткування та транспортних засобів						
вартість транспортних послуг						
оплата послуг централізованого водопостачання та водовідведення						
оплата робіт спеціалізованих пусконаладжувальних організацій та інших організацій, які виконують роботи з удосконалення технології та організації виробництва, а також роботи, пов'язані з перевіркою готовності до введення в дію (пуску) шляхом комплексних випробувань (під навантаженням) устаткування, блоків, окремих агрегатів, підстанцій, ліній електропередачі, теплопередачі, а також						

тих об'єктів, що вводяться в дію після розширення та реконструкції						
вартість робіт з вивчення можливостей подальшої експлуатації металоконструкцій, кранів, іншого устаткування та споруд, обстеження стану фундаментів будівель, споруд, обладнання і видачі рекомендацій щодо їх подальшого використання						
витрати на проведення аналізів і досліджень з метою визначення якості використовуваного палива, матеріалів, води, конденсату, кабелів та іншого устаткування						
оплата послуг з очищення стічних вод						
оплата послуг з утилізації екологічно небезпечних відходів						
вартість послуг з метрологічної атестації та повірки приладів						

вартість інших послуг виробничого характеру						
оплата послуг розподілу природного газу						
сировина і допоміжні матеріали						
вартість матеріалів і комплектуючих виробів та запасних частин, які використовуються у процесі виробництва для забезпечення нормального технологічного процесу, або які витрачаються на випробування устаткування та споруд, поточні перевірки машин і механізмів, технічний огляд, утримання та експлуатацію устаткування, будівель і споруд, транспортних засобів тощо						
вартість матеріалів, які використовуються для ремонту основних засобів, інших необоротних матеріальних активів						
вартість покупної води,						

<p>що використовується на технологічні цілі (для живлення котлів, гідрозоловидалення, гідрозоловловлювання, живлення водопідігрівних установок, для циркуляційного водопостачання, охолодження, іншого устаткування), та витрати на комплексне хімводоочищення</p>						
<p>вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів (МШП), що використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він становить більше одного року в операційній діяльності підприємства, зокрема, вартість інструменту, господарського інвентаря, спеціального оснащення, спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту</p>						
<p>вартість допоміжних матеріалів, які витрачаються на утримання та</p>						

експлуатацію фондів природоохоронного призначення (очисних споруд, уловлювачів, фільтрів, золошлаковідвалів тощо), очищення стічних вод тощо						
вартість мастил та масел (мастил для механізмів з обертовими частинами, вартість турбінного масла для доливання в міжремонтний період до регуляторів турбін і котлів, трансформаторного масла для силових трансформаторів) та вартість паливно-мастильних матеріалів для транспортних засобів						
вартість інших витрат, які безпосередньо пов'язані з придбанням запасів і доведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання у запланованих цілях						
паливо						
витрати на придбання палива, та його транспортування та (або) розподіл для						

<p>виробництва електричної та (або) теплової енергії, які визначаються виходячи з планованого обсягу відпуску/виробництва електричної та (або) теплової енергії відповідно до річного плану виробництва, питомих норм витрат паливно-енергетичних ресурсів, визначених, затверджених та погоджених в установленому порядку, діючих/планованих цін (тарифів) на паливно-енергетичні ресурси та послуги (витрати) з їх транспортування та (або) розподілу, тобто з урахуванням усіх планованих логістичних ланцюгів транспортування та (або) розподілу паливно-енергетичних ресурсів, калорійних еквівалентів, обсягу енергії природного газу, визначених умовами договору, сертифікатами постачальників чи даними базового періоду.</p>						
<p>».</p>						

<p>Додаток 6 до Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках «Інформація про фактичне виконання ремонтних робіт» –Виключити</p>		<p>Пропонується прийняти запропоновані зміни.</p>
---	--	--